

Lausuntopyyntö luonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen rahoituksesta

Johdanto

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen rahoituksesta.

Tausta

Terveystieteiden tutkimuslaki (1326/2010) 61 §:n mukaan sosiaali- ja terveysministeriö määrittelee yhteistyössä yhteistyöalueiden tutkimustoimikuntien kanssa yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen painoalueet ja tavoitteet nelivuotiskausittain. Yliopistotasaiseen terveyden tutkimukseen myönnetään valtion rahoitusta yhteistyöalueiden tutkimustoimikunnille, jotka päättävät tutkimusrahoituksen osoittamisesta tutkimushankkeille. Rahoitusta maksetaan yhteistyöalueiden tutkimustoimikunnille sosiaali- ja terveysministeriön neljäksi vuodeksi kerrallaan tekemän päätöksen mukaisesti. Ministeriön päätös perustuu tutkimustoiminnan painoalueiden ja tavoitteiden toteutumiseen sekä tutkimuksen laatuun, määrään ja tuloksellisuuteen edellisellä nelivuotiskaudella. Terveystieteiden tutkimuslaki 66 §:n 2 momentin mukaan yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen painoalueista ja tavoitteista sekä tutkimusrahoituksen jakamisen muista perusteista ja menettelyistä sekä yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen arviointiryhmän asettamisesta, kokoonpanosta ja tehtävistä säädetään sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

Tavoitteet

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädettäisiin yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen painoalueista ja tavoitteista vuosille 2024-2027 sekä tutkimusrahoituksen jakamisen muista perusteista ja menettelyistä sekä yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen arviointiryhmän asettamisesta, kokoonpanosta ja tehtävistä. Yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tavoitteena vuosina 2024–2027 olisi: 1) edistää väestön terveyttä ja hyvinvointia terveydenhuollon palvelujärjestelmässä tehtävän korkeatasoisen ja vaikuttavan terveyden tutkimuksen kautta; 2) edistää terveydenhuollon vaikuttavuutta sekä laatua ja asiakas- ja potilasturvallisuutta sen osana; 3) tukea kliinisen tutkijan urapolkua; 4) tuottaa uutta tietoa sekä huolehtia sen levittämisestä ja hyödyntämisestä terveydenhuollossa ja muualla yhteiskunnassa. Yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen painoalueet vuosina 2024–2027 olisivat: 1) kliininen ja translationaalinen tutkimus; 2) tulevaisuuden dataintensiivisten

tutkimusmenetelmien saaminen terveydenhuollon käyttöön; 3) terveydenhuollon vaikuttavuuden, sekä sen osana laadun ja asiakas- ja potilasturvallisuuden, tutkimus; 4) terveys- ja hyvinvointieroja kaventava palvelujärjestelmän kehittämistä tukeva tutkimus.

Merkittävämpänä muutoksena edellisellä nelivuotiskaudella olleisiin tavoitteisiin ja painoalueisiin olisi, että vuosille 2024-2027 lisättäisiin tavoitteisiin terveydenhuollon vaikuttavuuden, sekä laadun ja asiakas- ja potilasturvallisuuden sen osana, edistäminen ja painoalueisiin lisättäisiin niin ikään terveydenhuollon vaikuttavuuden ja sen osana myös laadun ja asiakas- ja potilasturvallisuuden tutkimus. Myös valtakunnallisen terveyden tutkimuksen arviointiryhmän kokoonpanon osalta palvelujärjestelmää koskevaa edustusta muutettaisiin.

Ehdotettu asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2024.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi. Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä. Vaihtoehtoisesti lausunnon voi toimittaa sosiaali- ja terveysministeriön kirjaamoon (kirjaamo.stm@gov.fi). Lausunnonantajaa pyydetään viittaamaan lausunnossaan asianumeroon VN/27112/2023.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään toimittamaan 1.12.2023 klo 16 mennessä.

Valmistelijat

Lisätietoja asiasta antavat:

hallitussihteeri Sonja Jantunen, sähköposti: sonja.jantunen@gov.fi

Liitteet:

[Luonnos, STM asetus yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen rahoituksesta.pdf](#)

[Luonnos, perustelumuihistio.pdf](#)

[Utkast, Social - och hälsovårdsministeriets förordning om finansiering av hälsovetenskaplig forskning på universitetsnivå .pdf](#)

Jakelu:

Business Finland
Etelä-Karjalan hyvinvointialue
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
Etelä-Savon hyvinvointialue
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Fimlab Laboratoriot Oy
Helsingin kaupunki
Helsingin yliopisto
HUS
Hyvinvointiala HALI ry
Hyvinvointiala HALI ry
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy
Invalidiliitto-konserniin kuuluva Validia Oy
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Itä-Suomen yliopisto
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
Jyväskylä yliopisto
Kainuun hyvinvointialue
Kanta-Hämeen hyvinvointialue
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
Keski-Suomen hyvinvointialue
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT
Kymenlaakson hyvinvointialue
Lapin aluehallintovirasto
Lapin hyvinvointialue
Liikuntalääketieteen keskuskeskukset
Liikuntalääketieteen keskuskeskukset
Live-säätiö sr:n omistama Live Neuron
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetushallitus
Orton Oy
Oulun yliopisto
Pirkanmaan hyvinvointialue
Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Savon hyvinvointialue
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Päijät-Hämeen hyvinvointialue
Satakunnan hyvinvointialue
Suomen Akatemia
Suomen Punaisen Ristin ylläpitämä SPR Veripalvelu,
Suomen yliopistojen rehtorineuvosto Unifi ry
Tampereen yliopisto
TAYS Sydänkeskus Oy

Tekonivelsairaala Coxa Oy
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos THL
Turun yliopisto
Työ- ja elinkeinoministeriö
Valtion mielisairaala
Valtion mielisairaala
Valtiovarainministeriö
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Åbo Akademi

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausunnonantajan näkemykset yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tavoitteista (1 §)
2. Lausunnonantajan näkemykset yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen painoalueista (2 §)
3. Lausunnonantajan näkemykset painoalueille ohjattavasta rahoituksesta (3 §)
4. Lausunnonantajan näkemykset valtakunnallisen terveyden tutkimuksen arviointiryhmästä (4 §)
5. Lausunnonantajan näkemykset valtakunnallisen terveyden tutkimuksen arviointiryhmän tehtävistä (5 §)
6. Lausunnonantajan näkemykset valtakunnallisen terveyden tutkimuksen arviointiryhmän kokoonpanosta (6 §)
7. Lausunnonantajan näkemykset voimaantulosta (7 §)
8. Onko asetuksen olennaisia vaikutuksia arvioitu riittävästi? Mitä muita olennaisia vaikutuksia asetuksella voidaan arvioida olevan?
9. Muita yleisiä huomioita ehdotuksesta?

Jantunen Sonja
Sosiaali- ja terveysministeriö

Jantunen Sonja
Sosiaali- ja terveysministeriö